

« zurück blättern vor »

ŚRUBSZTAK subst. m., ab 1690; auch *szrobsztak*, *sZRubsztak*. **1)** ‘Vorrichtung zum Festhalten von zu bearbeitenden Gegenständen, Schraubstock’ – ‘imadło’: 1690 Solsk.Arch. 39, L *Szrubsztaki u ślósarzów*. ◊ 1690 SolArch 83, SP17 *Gwinty nie są ostro wyrzynane [...] ale do węgielniczki iakie miewaią ślusarze w swoich szrobsztakach*. ◊ (1912) 1948 Żer.Uroda 366, DOR *Po całych dniach pracował przy swoim śrubsztaku, udoskonalając i udoskonalaąc bez końca sprawność swej konstrukcji*. ◊ (1937–1939) 1947 Goj.Dom 6, DOR *Pilnik zgrzyta (...) przy śrubsztaku stoi pan Kwapisz i obrabia jakiś misterny klucz lub zamek*. – TR, L, SWIL, SW (ślus.), DOR (przestarz.) sowie BAN. **2)** ‘Vorrichtung zum Festdrehen und lösen der Schraube am Gewehr’ – ‘narzędzie do odkręcania i zakręcania śrub w strzelbie’: SWIL (myśl.), SW (myśl.). ◊ **Var:** *szrobsztak* subst. m., [hapax] 1690 SolArch 83, SP17; *sZRubsztak* subst. m., [hapax] 1690 Solsk.Arch. 39, L – TR, L, SWIL, SW; *śrubsztak* subst. m., (1910) 1957 Strug 298 – SW (ślus.), DOR (przestarz.). ◊ **Etym:** nhd. *Schraubstock* subst. m., ‘eisernes, mit einer Schraube versehenes Werkzeug zum Festhalten der zu bearbeitenden Gegenstände’, GRI, nur für Inh. 1. ◊ **Konk:** *imadło* subst. n., bel. seit 1936, DOR, zuerst geb. SW, nur für Inh. 1. ◊ **Der:** *sZRubsztaczek* subst. m., [hapax] 1779 Czerw.Narz. 40, L, zuerst geb. TR; *śrubsztaczek* subst. m., zuerst geb. SW; *sZRubsztakowy* adj., zuerst geb. SW. ❖ Poln. *imadło* ist ein Ersatzwort aus der Zeit nach 1918–1920, vgl. ↑*hebel*.

« zurück blättern vor »